

ג:

רבן גמליאל פרק חמישי יבמות

עין משפט
גז מוצה

מוסרת הש"ס

(א) ולקחן כל: קה"ל,
(ב) ודברים בהן.

הגרות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וזו ביאה
וכי לבי מן נתיבות שני
גיטין וחליצה:

א א מ"י פ"ה מהלכות
יבום הלכות ד' טו"ט
א"כ ט"ו ט"ו ק"ו ט"ו י'
ח ב מ"י ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'
ב ג מ"י ט"ו ט"ו ט"ו י'
ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
ד י מ"י ט"ו ט"ו ט"ו י'
ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
יא ה מ"י ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'
יב ו ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
יג ז ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'
יז ח מ"י ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'
יח ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
יט ט"ו ט"ו ט"ו ט"ו י'
טו"ט ט"ו ט"ו ט"ו י'

הוספות ישנים
והרי"ט לא מהני חליצה
נמי לא מהני, ואם תאמר
והלא כתיבא בקרא הרי"ט
חליצה וי"ל שאיננו דלירך
חליצה עם גט דבאר נשים
וישך ביניהם טו וחליצה
אבל אין למי דבשאר
בעלמא נמי חליצה
דאי חליצה לא מהני ואמרי
דבט נמי לא מהני וזו
דכתיב דהיא גט נאמר
דהיני טו חליצה טעמא,
דלמירא חליצה טעמא,
וי"ל דיקח ביניה ש"ך
שפיר גט וחליצה אבל בשאר
נשים לא ש"ך קריאה כמו
ביניה ולא ש"ך כח חליצה
כלל ולא ח"י למטיי טעמא
ייעיל גט בשאר נשים:

עשה מאמר בוז ומאמר בוז צריכות ב' גיטין והצ"ה. הכל ש"ך
להקשות דיתן גט לאחת מהן למאמרו ותשמרי אדך ועליל
פ"י (דף לב. ד"ה גט): **צריכות ב' גיטין והצ"ה.** למ"ד חליצה
פסולה לריבה למור הכל צעו ב' חליצות וקאי נמי לריכות חליצה
וגסומן דקתני עשה מאמר ונתן
בז צריכה גט וחליצה הא דלא קתני
לריכה גט לשון יחיד נקט נמי גבי
חליצה לשון יחיד: **מדרגא לא טהני**
הצ"ה נמי לא טהניא. **בשאר דעלמא**
ליכא למיחש שמה יאמרו מדהליצה לא
מהני גט נמי לא מהני דבשאר לא
ש"ך חליצה וקריאה ואין למי דקייצו
יבמה גט וחליצה משום דלא יאמרו
מדהליצה לחודה מהניא גט נמי מהני
דכחא לא יעשו שיפטרוהו בלא חליצה
דכחא ה"רין הכמוז חליצה אבל
הכא מיישן שואמרו מה שהנריך
הכמוז חליצה היינו מלמד הגט שהוא
בכל הנשים ויאמרו מדגט לחודיה לא
מהני חליצה נמי לא מהניא ואמי למיבעל
אחר חליצה: **ואתי אביבעל** אחר
ביאה. אבל השתא דמהני לא מיישן
שמה יאמרו כי היכי דמהני ביאה
אחר גט ומאמר מהני נמי אחר
ביאה וחליצה ואמי למיבעל אחר
ביאה כמו אחר מאמר דאחר מאמר
נמי אסור למיבעל:
דמסקפא

אחר מאמר א"ב גט אחד ביבמה [ומאמר אחד ביבמה] מהני מ"ט אמור
רבנן גט ביבמה מהני משום דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי
גט להוציאה וחליצה להוציאה ומדרגא לא מהני חליצה נמי לא מהני ואתי
למיבעל אחר חליצה ומאי טעמא? אמור רבנן מאמר ביבמה מהני משום
דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי מאמר לקנות וביאה לקנות
ומדמאמר לא מהני ביאה נמי לא מהניא ואמי למיבעל אחר ביאה
ומ"ט אמור רבנן? ביאה פסולה יש אחריה כלום אמרי אי ביאה אחר הגט
היא גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה ואי ביאה אחר
מאמר היא גזירה ביאה אחר מאמר משום ביאה אחר ביאה ומ"ט אמור
רבנן? האי חליצה פסולה אין אחריה כלום אמרי מאי לגזור נגזור חליצה
אחר הגט משום חליצה אחר חליצה כל כי הני תחלוין ותיויל ליגזור
חליצה אחר מאמר משום חליצה אחר ביאה אטו חליצה אחר מאמר מי
לא בעיא גט למאמרו חליצה אחר ביאה נמי בעיא גט לכיאתו אמר רבא
מ"ט

אין אחר חליצה כלום. ארישא קאי ואסיפא ש"ך למימר אין אחר ביאה כלום ובגמרא [ג.]. קמיבעיא לה: בין שני יבמות אחת. בכל
הדין האמור למעלה ביבם א' וב' יבמות: **חלץ ועשה מאמר ונתן גט ובעל כו.** איכס א' ואיבמה אחת קמהדר. ואע"י דתניא לעיל
הדר תיאל הכא משום סיפא דביאה חליצה כדקתני חליצה בין בחתלה בין בחמטע בין בחסוף אין אחריה כלום והבעיה
בזמן שהיא בחתלה כו' ולאשמועינן פלוגתא דרבי נחמיה ורבנן: **בין בחתלה בין בחמטע.** בין מאמר לנט כגון גט לזו וחלץ לזו וחזר
ועשה בה מאמר או בעלת הגט לא מהני מאמר ולא בעיא גט למאמרו: **בסוף.** אחר מאמר וגט חלץ אין אחריה כלום וחליצה
גמורה היא וזי הדר עביד מאמר לא בעיא גט דחליצה גירושין גמורים היא וקמה בלאו גמור עליה וע"ג דחליצה פסולה הוא: **הביאה**
בחמטע. כגון גט לזו וחזר ועשה מאמר בשלישית אסור בקרובותיה: **ובסוף.** גט לזו ומאמר לזו וחזר ויבא על האחת יש אחר
ביאה זו זיקת יבמין וכי מפיק לה בעיא חליצה ולא סגי לה בגט: אין אחריה כלום. ונפקא בגט ובכל חליצה וזי הדר קדיש לאדך אחר
ביאה לא מהני: **נב' אבל גט אחד ביבמה או מאמר אחד ביבמה מהני.** גט ביבמה למיסק עליה בלא יבנה וסב לא ייבם ומאמר
גט ביבמה מהני לה להצריכה גט למאמרו אי בעי לאסוקה: **מ"ט אמור רבנן גט ביבמה מהני.** הא מדאורייתא חליצה הוא דמהני בה ומשום
גט לא קרינא בה שלא בנה: **משום דבעלמא מהני.** בכל הנשים להתגרש וזי אמרת כחא לא מהני ואם רצה לכנסה אחר הגט יבסו:
אמרי. איכס גט להוציא וחליצה נמי להוציא מדגט לא מהני ליה כו': ומ"ט אמור רבנן מאמר ביבמה מהני. לאסור חצרתה עליו הא מן
החורה קנין לא היו ביבמה אלא בביאה: **משום דמהני בעלמא.** קדושי אשה קונים אותה: **ואמי למבעל אחר ביאה.** והוה ליה בוגה שמי
במים דליסורא דאורייתא: **ומ"ט אמור רבנן ביאה פסולה יש אחריה.** זיקת יבמין דתתן לעיל מאמר בוז ובעל לזו לריכות שני גיטין
וחליצה ולא אמרינן תיסקי לבעלת ביאה בגט בלא חליצה ומיפטר אף חצרתה בביאה מן החליצה: אי ביאה אחר הגט היא. כגון גט לזו
ובעל לזו דלמירא לריכה גט וחליצה ולא סגי בגט לחודיה כשאר יבמה שכונסה: **גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה.** דאי
אמרת תיסקי לה גט אמי למימר מדקניא ביאה אחר הגט בביאה גזירתא אלמא מעליותא היא ואמי למיבעל לכתחלה אחר חליצה: **דאי**
ביאה אחר מאמר היא. כגון מאמר לזו ובעל לזו להכי תנן לריכות (א) שנים גט וחליצה דאי אמרת בגט סגי לה אמרי ביאה של זו
אחר קנין של זו מעליותא היא ואמי למעבד ביאה אחר ביאה וקא פגע באסור אשת אח: **חליצה פסולה.** ששאר גט אי אחר מאמר:
אין אחריה כלום. דאי הדר עבד מאמר או גט בשלישית לא מהני: **משום חליצה אחר חליצה.** דלא יתי למיחלן לשמי יבמות זו אחר
זו או שני יבמין ליבמה אחת זה אחר זה: **כל כי הני פתחו וסיוול.** כוונת מאי איכפת לן כל ימיה תחלוין: **משום חליצה אחר ביאה.**
דלא יתי למימר יבמה כונסה יולדת בחליצה בלא גט לא אמו למימר הכי דלטו חליצה אחר מאמר נמי לא בעיא גט למאמרו. והא
דלמיראין אין אחריה כלום בדבר העשוי אחריה קאמר דאי הדר עביד גט או מאמר או חליצה בחצרתה לא מיסתר בקרובותיה:
מאי

אחת יבמה אחת ליבם אחד ואחת שתי יבמות ליבם אחד *כיצד עשה מאמר בוז ומאמר בוז וגט לזו צריכה גט וחליצה *מאמר בוז ובעל את זו צריכות ב' גיטין וחליצה *מאמר בוז וחלץ לזו הראשונה צריכה גט *גט לזו וגט לזו צריכות הימנו חליצה *גט לזו ובעל את זו צריכה גט וחליצה *גט לזו ומאמר בוז צריכה גט וחליצה *גט לזו וחלץ לזו אין אחר חליצה כלום *חלץ וחלץ או חלץ ועשה מאמר נתן גט ובעל או בעל ובעל או בעל ועשה מאמר נתן גט וחלץ אין אחר חליצה כלום בין יבם אחד לשתי יבמות בין שני יבמין ליבמה אחת חלץ ועשה מאמר נתן גט ובעל או בעל ועשה מאמר ונתן גט וחלץ אין אחר חליצה כלום בין בתחלה בין באמצע בין בסוף *והבעילה בזמן שהיא בתחלה אין אחריה כלום באמצע ובסוף יש אחריה כלום *רבי נחמיה אומר אחת בעליה ואחת חליצה בין בתחלה בין באמצע בין בסוף אין אחריה כלום: **גמ' עד כאן לא פליגי אלא בגט אחר גט ומאמר אחר גט ביבמה [ומאמר אחד ביבמה] מהני מ"ט אמור רבנן גט ביבמה מהני משום דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי גט להוציאה וחליצה להוציאה ומדרגא לא מהני חליצה נמי לא מהני ואתי למיבעל אחר חליצה ומאי טעמא? אמור רבנן מאמר ביבמה מהני משום דמהני בעלמא דאי אמרת לא מהני אמרי מאמר לקנות וביאה לקנות ומדמאמר לא מהני ביאה נמי לא מהניא ואמי למיבעל אחר ביאה ומ"ט אמור רבנן? ביאה פסולה יש אחריה כלום אמרי אי ביאה אחר הגט היא גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה ואי ביאה אחר מאמר היא גזירה ביאה אחר מאמר משום ביאה אחר ביאה ומ"ט אמור רבנן? האי חליצה פסולה אין אחריה כלום אמרי מאי לגזור נגזור חליצה אחר הגט משום חליצה אחר חליצה כל כי הני תחלוין ותיויל ליגזור חליצה אחר מאמר משום חליצה אחר ביאה אטו חליצה אחר מאמר מי לא בעיא גט למאמרו חליצה אחר ביאה נמי בעיא גט לכיאתו אמר רבא מ"ט**

אין אחר חליצה כלום. ארישא קאי ואסיפא ש"ך למימר אין אחר ביאה כלום ובגמרא [ג.]. קמיבעיא לה: בין שני יבמות אחת. בכל
הדין האמור למעלה ביבם א' וב' יבמות: **חלץ ועשה מאמר ונתן גט ובעל כו.** איכס א' ואיבמה אחת קמהדר. ואע"י דתניא לעיל
הדר תיאל הכא משום סיפא דביאה חליצה כדקתני חליצה בין בחתלה בין בחמטע בין בחסוף אין אחריה כלום והבעיה
בזמן שהיא בחתלה כו' ולאשמועינן פלוגתא דרבי נחמיה ורבנן: **בין בחתלה בין בחמטע.** בין מאמר לנט כגון גט לזו וחלץ לזו וחזר
ועשה בה מאמר או בעלת הגט לא מהני מאמר ולא בעיא גט למאמרו: **בסוף.** אחר מאמר וגט חלץ אין אחריה כלום וחליצה
גמורה היא וזי הדר עביד מאמר לא בעיא גט דחליצה גירושין גמורים היא וקמה בלאו גמור עליה וע"ג דחליצה פסולה הוא: **הביאה**
בחמטע. כגון גט לזו וחזר ועשה מאמר בשלישית אסור בקרובותיה: **ובסוף.** גט לזו ומאמר לזו וחזר ויבא על האחת יש אחר
ביאה זו זיקת יבמין וכי מפיק לה בעיא חליצה ולא סגי לה בגט: אין אחריה כלום. ונפקא בגט ובכל חליצה וזי הדר קדיש לאדך אחר
ביאה לא מהני: **נב' אבל גט אחד ביבמה או מאמר אחד ביבמה מהני.** גט ביבמה למיסק עליה בלא יבנה וסב לא ייבם ומאמר
גט ביבמה מהני לה להצריכה גט למאמרו אי בעי לאסוקה: **מ"ט אמור רבנן גט ביבמה מהני.** הא מדאורייתא חליצה הוא דמהני בה ומשום
גט לא קרינא בה שלא בנה: **משום דבעלמא מהני.** בכל הנשים להתגרש וזי אמרת כחא לא מהני ואם רצה לכנסה אחר הגט יבסו:
אמרי. איכס גט להוציא וחליצה נמי להוציא מדגט לא מהני ליה כו': ומ"ט אמור רבנן מאמר ביבמה מהני. לאסור חצרתה עליו הא מן
החורה קנין לא היו ביבמה אלא בביאה: **משום דמהני בעלמא.** קדושי אשה קונים אותה: **ואמי למבעל אחר ביאה.** והוה ליה בוגה שמי
במים דליסורא דאורייתא: **ומ"ט אמור רבנן ביאה פסולה יש אחריה.** זיקת יבמין דתתן לעיל מאמר בוז ובעל לזו לריכות שני גיטין
וחליצה ולא אמרינן תיסקי לבעלת ביאה בגט בלא חליצה ומיפטר אף חצרתה בביאה מן החליצה: אי ביאה אחר הגט היא. כגון גט לזו
ובעל לזו דלמירא לריכה גט וחליצה ולא סגי בגט לחודיה כשאר יבמה שכונסה: **גזירה ביאה אחר הגט משום ביאה אחר חליצה.** דאי
אמרת תיסקי לה גט אמי למימר מדקניא ביאה אחר הגט בביאה גזירתא אלמא מעליותא היא ואמי למיבעל לכתחלה אחר חליצה: **דאי**
ביאה אחר מאמר היא. כגון מאמר לזו ובעל לזו להכי תנן לריכות (א) שנים גט וחליצה דאי אמרת בגט סגי לה אמרי ביאה של זו
אחר קנין של זו מעליותא היא ואמי למעבד ביאה אחר ביאה וקא פגע באסור אשת אח: **חליצה פסולה.** ששאר גט אי אחר מאמר:
אין אחריה כלום. דאי הדר עבד מאמר או גט בשלישית לא מהני: **משום חליצה אחר חליצה.** דלא יתי למיחלן לשמי יבמות זו אחר
זו או שני יבמין ליבמה אחת זה אחר זה: **כל כי הני פתחו וסיוול.** כוונת מאי איכפת לן כל ימיה תחלוין: **משום חליצה אחר ביאה.**
דלא יתי למימר יבמה כונסה יולדת בחליצה בלא גט לא אמו למימר הכי דלטו חליצה אחר מאמר נמי לא בעיא גט למאמרו. והא
דלמיראין אין אחריה כלום בדבר העשוי אחריה קאמר דאי הדר עביד גט או מאמר או חליצה בחצרתה לא מיסתר בקרובותיה:
מאי